

ด่วนที่สุด

ที่ วท (ปคร) ๐๒๑๑/ ๒๔๕๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๒๘๔๖
วันที่ ๗ มิ.ย. ๒๕๕๘ ๑๐-๕๐

71.5
16/6/58

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ถนนพระราม ๖ ราชเทวี กทม. ๑๐๕๐๐

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา เรื่องที่ ๑๒

พ/ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง การดำเนินงานภายใต้บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ภายใต้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางรถไฟของประเทศไทยในกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๕

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

จัดเข้าวาระ ๗ มิ.ย. ๒๕๕๘

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๑๐๖๕๒ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย การดำเนินงานของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) เกี่ยวกับระบบรางรถไฟและรถไฟ

ตามที่ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง การดำเนินงานภายใต้บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ภายใต้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางรถไฟของประเทศไทยในกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๕ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พิจารณาแล้ว เห็นขอต่อการดำเนินงานภายใต้บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ดังกล่าว เนื่องจาก ในปัจจุบันการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางรถไฟของประเทศไทยโดยร่วมมือกับสาธารณรัฐประชาชนจีนซึ่งมีเทคโนโลยีด้านระบบขนส่งทางรางที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑. รูปแบบความร่วมมือ

๑.๑ ศักยภาพของบริษัทก่อสร้างไทยในปัจจุบัน สามารถดำเนินการก่อสร้างงานโยธาได้เกือบทั้งหมด หลายบริษัทมีประสบการณ์รับจ้างทำงานสร้างทางรถไฟในต่างประเทศ ยกเว้นงานวางรางที่ไม่สามารถดำเนินงานได้ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ดังนั้น จึงควรเปิดโอกาสให้บริษัทของไทยเข้าร่วมงานก่อสร้าง เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับคนไทย

๑.๒ ขอบเขตของงานยังไม่ได้ระบุ หากเป็นการพัฒนาระบบรถไฟฟ้าขึ้นมาใหม่ ควรพิจารณาทั้งระบบในคราวเดียวกัน ได้แก่ งานโยธา งานวางรางรถไฟ งานระบบอาณัติสัญญาณ และงานออกแบบตัวรถ

๒. ขอบเขตการดำเนินงานงานของแต่ละฝ่าย

๒.๑ การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการและการออกแบบควรดำเนินการโดยผู้ที่ไม่มีความขัดแย้งในเชิงผลประโยชน์ และขอให้คำนึงถึงผลประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นหลัก การรายงานผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและการพิจารณาอนุมัติ ขอให้ปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศไทย

๒.๒ การเวนคืนที่ดินขอให้ปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศไทย

/๒.๓ งานระบบ...

๒.๓ งานระบบ (System Work) ขอให้คำนึงถึงการใช้ชิ้นส่วนรถไฟในประเทศ วิศวกรไทย และให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยกำหนดทั้งในเรื่องของหัวข้อ และระดับความลึกของการถ่ายทอดเทคโนโลยีอย่างชัดเจนในกิจกรรมแต่ละส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับขีดความสามารถของบุคลากรและอุตสาหกรรมของประเทศไทย

๒.๔ การเดินรถและซ่อมบำรุงรถไฟ การเดินรถควรดำเนินการโดยกิจการของคนไทย เช่นเดียวกับรถไฟฟ้ามหานคร กรุงเทพมหานคร โดยจีนเป็นที่ปรึกษาในการถ่ายทอดเทคโนโลยี ส่วนการบำรุงรักษาควรเป็นกิจการร่วมค้า (Joint Venture) ระหว่างวิสาหกิจไทยและจีน เพื่อให้มีกระบวนการดูดซับเทคโนโลยี และประเทศไทยสามารถพึ่งพาตัวเองได้ในระยะยาว

๓. แหล่งเงินทุน ขอให้เงื่อนไขทางการเงินเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย เทียบเท่าหรือดีกว่าแหล่งเงินกู้จากต่างประเทศ เช่น JICA ของประเทศญี่ปุ่น

๔. ร่างบันทึกความร่วมมือระหว่างกระทรวงคมนาคมของไทยกับคณะกรรมการพัฒนาปฏิรูปแห่งชาติจีน ขอให้พิจารณาผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อระบบเศรษฐกิจไทย โดยเพิ่มการสร้างงานในประเทศ พัฒนาศักยภาพระบบขนส่งและโลจิสติกส์ของไทย พัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยี และยกระดับขีดความสามารถในการผลิตของภาคอุตสาหกรรม โดยระบุรายละเอียดการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน

๕. อุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วน อุปกรณ์ เนื่องจากประเทศไทยมีฐานการผลิตด้านอุตสาหกรรมสูง โดยเฉพาะอุตสาหกรรมยานยนต์ ดังนั้นโรงงานผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์จึงควรเป็นของประเทศไทย หรือกิจการร่วมค้า (Joint Venture) ระหว่างวิสาหกิจไทยและจีน ดังนั้น การพิจารณาใช้ชิ้นส่วน อุปกรณ์ ทั้งในส่วนของการร่างและตัวรถ ควรกำหนดให้ใช้ Local content ในปริมาณที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการไทยที่มีศักยภาพสามารถผลิตชิ้นส่วน อุปกรณ์ที่เป็นไปตามมาตรฐาน โดยมีความร่วมมือกับหน่วยงานในกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงคมนาคม ในการกำหนดมาตรฐานระดับชาติของชิ้นส่วนและอุปกรณ์ที่ใช้ในระบบขนส่งทางราง นอกจากนี้ ควรพัฒนาการออกแบบชิ้นส่วนและอุปกรณ์ที่ใช้ในระบบขนส่งทางรางที่ผลิตในประเทศ

๖. ความร่วมมือและการสนับสนุนของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๖.๑ ควรปรับรายละเอียดของ ข้อ ๓.๓ ความร่วมมือและการสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในข้อ ๓.๓.๑ เป็น “กระทรวงกลาโหม และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น ภาพถ่ายแผนที่ดาวเทียมตามแนวเส้นทาง เทคโนโลยีการสำรวจระยะไกลและภูมิสารสนเทศ (GISTDA) การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operation : I/O) และล่ามไทย-จีน เป็นต้น”

๖.๒ การเตรียมการจัดตั้งสถาบันพัฒนาเทคโนโลยีระบบขนส่งทางรางแห่งชาติของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเป็นแหล่งดูดซับ วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบขนส่งทางราง รวมถึงดำเนินการพัฒนาบุคลากรมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ ปัจจุบันมีผู้ผ่านหลักสูตรการฝึกอบรม ทั้งหลักสูตรระยะยาว ระยะสั้น และการเรียน ในระบบสหกิจศึกษาระบบรางแล้ว มากกว่า ๒๐๐ คน และกำลังดำเนินการให้มีการเรียนการสอนเรื่องระบบราง ในสถาบันอุดมศึกษา ๘ สถาบัน และสถาบันอาชีวศึกษา ๔ สถาบัน มีการจัดตั้งสมาคมวิศวกรรมระบบขนส่งทางรางไทย (วศรท.) ซึ่งเป็นแหล่งรวมของบุคลากรไทยซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมระบบราง รวมทั้งได้มีความร่วมมือระหว่างกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทยและจีน เพื่อพัฒนาศูนย์วิจัยร่วมไทยจีนด้านระบบขนส่งทางรางแล้ว ดังนั้นจึง ควรใช้โอกาสที่จะลงทุน

โครงการระบบรางขนาดใหญ่ เพื่อพัฒนาบุคลากรและเทคโนโลยีระบบขนส่งทางราง โดยการให้บุคลากรของไทยมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ใช้องค์ความรู้และเทคโนโลยีขั้นสูง ตั้งแต่การออกแบบ การก่อสร้าง การวางระบบการเดินรถ การซ่อมบำรุง จนถึงการผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชิ้นส่วนด้านระบบรถและอาณัติสัญญาณ อีกทั้ง เพื่อการสร้างงานและยกระดับรายได้ให้คนไทย

๖.๓ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยเป็นศูนย์ทดสอบรับรอง ชิ้นส่วนและอุปกรณ์ ที่ใช้ในระบบขนส่งทางรางตามมาตรฐานชาติและ/หรือ มาตรฐานสากล เพื่อให้เกิดความมั่นใจในสมรรถนะและความปลอดภัยเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ในปัจจุบันมีความพร้อมในการทดสอบ ชิ้นส่วน อุปกรณ์ของราง อาทิ หมอน (sleeper) ราง (track) อุปกรณ์จับยึด (fastener) แผ่นยางรองรางและได้สนับสนุนผู้ประกอบการไทยในการผลิตหมอนรองรถไฟ ทั้งที่ใช้ในประเทศและส่งออกใช้ต่างประเทศ รวมถึงสนับสนุนงานของการรถไฟแห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่องหลายโครงการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย) ทั้งนี้ ในอนาคตจะมีโครงการพัฒนาห้องปฏิบัติการทดสอบในส่วนของตัวรถ (Rolling stock) เช่น การทดสอบความแข็งแรงของโครงสร้างและการทดสอบความปลอดภัยของระบบเบรกและโบกี้ (Structural Strength and safety test of Brake and Bogie), Shock and Vibration Test สำหรับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วนปรับอากาศที่ติดตั้งในตัวรถ อีกทั้งการพัฒนา Pilot Plant สำหรับการผลิตแผ่นยางเพื่อใช้ในระบบขนส่งทางราง

๖.๔ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) สามารถสนับสนุนการนำเทคโนโลยีการสำรวจระยะไกลและภูมิสารสนเทศมาประยุกต์ใช้กับกิจการด้านรถไฟ เช่น การทำแผนที่ตามแนวเส้นทาง การออกแบบและก่อสร้าง การบำรุงรักษาเส้นทาง และการบริหารจัดการที่ดินตามแนวทาง เป็นต้น เพื่อให้โครงการเกิดประโยชน์สูงสุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิเชฐ ดุรงคเวโรจน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สำนักงานปลัดกระทรวง

โทรศัพท์ ๐ ๒๓๓๓ ๓๔๖๗

โทรสาร ๐ ๒๓๓๓ ๓๔๓๘

email : phenphan.m@most.go.th